

Sygn. akt I CSK 2583/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa J. N. i K. N.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lipca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I ACa 815/20, I ACz 352/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 października 2021 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie z powództwa J. N. i K. N. przeciwko Bankowi S.A. w W. o ustalenie i zapłatę w ten sposób, że ustalił, iż zawarta przez powodów z pozwanym umowa o kredyt hipoteczny z 6 sierpnia 2008 r. jest nieważna (pkt I a); zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 3.644,52 CHF wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty (pkt I b); orzekł o kosztach postępowania (pkt I c i pkt III) oraz umorzył postępowanie wywołane zażaleniem pozwanego (pkt II).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w całości oraz domagał się uchylenia się zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenia przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W

razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 627/18, niepubl.). Tymczasem szczegółowa analiza skargi prowadzi do wniosku, że powyższe przesłanki nie zostały wykazane.

W skardze kasacyjnej skarżący jako istotne zagadnienia prawne wskazał pytanie: „Jakimi kryteriami powinien kierować się sąd w procesie dokonywania oceny skutków stwierdzenia abuzywności niektórych postanowień w umowie zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, o której mowa w art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c.?”.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W orzecznictwie sądów polskich i TSUE wielokrotnie wyjaśniano, jakimi kryteriami powinien kierować się sąd w procesie dokonywania oceny skutków stwierdzenia abuzywności niektórych postanowień w umowie zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem (zob. np. wyrok TSUE z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13; wyrok TSUE z 10 czerwca 2021 r., C-776/10; wyrok TSUE z 3 października 2019 r., C-260/18; wyrok TSUE z 31 marca 2022 r., C-472/20; uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP

6/21; wyroki Sądu Najwyższego z 3 marca 2022 r., II CSKP 520/22; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 975/22; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

[SOP]